

Správa o činnosti Štátneho archívu v Bratislave, pobočky Trenčín v roku 2011

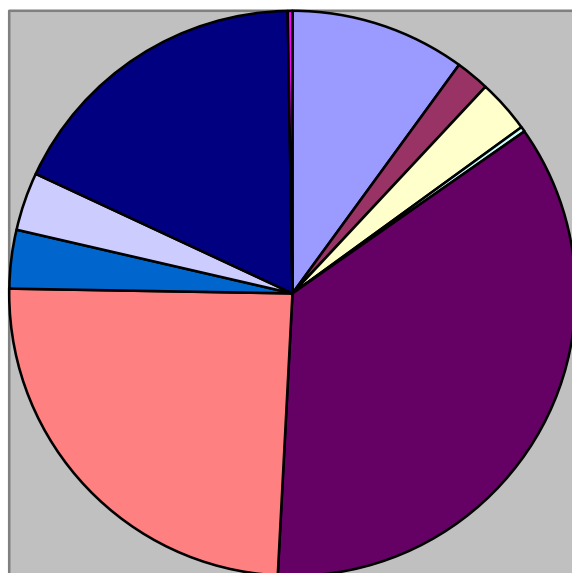
A. Personálny stav

V archíve je systemizovaných 8 štátnozamestnaneckých miest. Z toho 4 vysokoškolské a 3 stredoškolské. Vo verejnom záujme nemáme systematizované ani jedno pracovné miesto.

B. Odborné činnosti archívu

Na archívnych činnostiach sa vo vykazovanom roku podieľali všetky zamestnankyne. Spolu odpracovali 1382 pracovných dní, z toho na úseku správy registratúry 137 pracovných dní a na archívne činnosti 1245 dní, ktoré sme čerpali nasledovne:

Predarchívna starostlivosť na úseku správy registratúry	137 dní
Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov	27 dní
Evidencia archívneho dedičstva SR	43 dní
Ochrana archívnych dokumentov	4 dni
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	490 dní
Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská agenda, správna agenda)	339 dní
Príručná odborná archívna knižnica	45 dní
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	48 dní
Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna práca	246 dní
Správa informačných technológií	3 dni

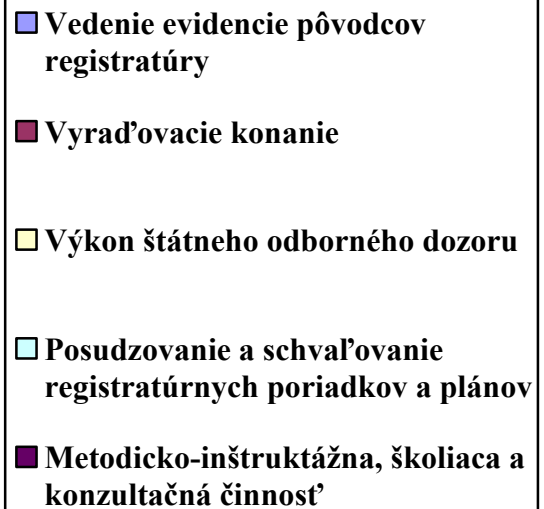
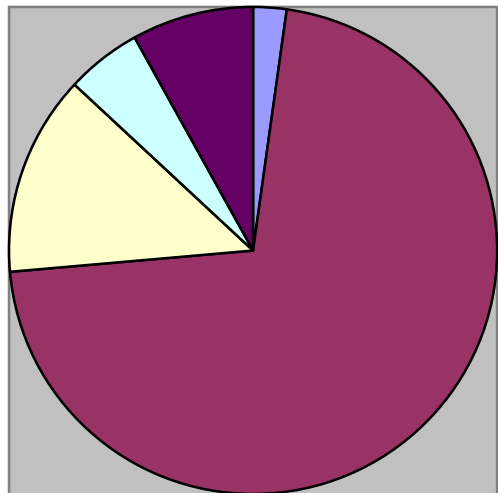

- Predarchívna starostlivosť úseku správy registratúry
- Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov
- Evidencia archívneho dedičstva SR
- Ochrana archívnych dokumentov
- Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov
- Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská a správna agenda)
- Príručná odborná archívna knižnica
- Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť
- Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna práca
- Správa informačných technológií

1. Predarchívna starostlivosť na úseku správy registratúry

Predarchívnej starostlivosti na úseku správy registratúry sme venovali 137 dní, konkrétne:

Vedenie evidencie pôvodcov registratúry	3 dni
Vyrad'ovacie konanie	98 dni
Výkon štátneho odborného dozoru správy registratúr	18 dni
Posudzovanie a schvaľovanie registratúrnych poriadkov a plánov	7 dni
Metodicko-inštruktážna, školiaca a konzultačná činnosť	11 dni

V evidencii pôvodcov registratúr je zaradených 584 subjektov. Počet je v porovnaní s rokom 2010 vyšší o 8 pôvodcov - novozaradených do evidencie bolo 11, vyradení boli 3 pôvodcovia, ktorí zaslali oznámenie o likvidácii firmy.

Za uplynulý rok bolo predložených 171 návrhov na vyradenie, z čoho bolo 162 schválených. Odstúpené kompetenčne príslušným archívom boli 3 návrhy a 6 návrhov zostalo rozpracovaných.

Bolo vykonaných všetkých 9 naplánovaných kontrol v orgánoch verejnej správy. Okrem toho sa vykonali 3 prieskumy, tiež v orgánoch verejnej správy.

V priebehu roka požiadalo 22 organizácií o schválenie smerníc. Z toho 6 schválených registratúrnych poriadkov a registratúrnych plánov pôvodcov, ktorí majú povinnosť predkladať na schválenie registratúrny poriadok a registratúrny plán. Jeden pôvodca mal povinnosť predkladať na schválenie len registratúrny plán a 15 návrhov bolo predložených od pôvodcov, ktorí nemajú povinnosť predkladať na schválenie ani registratúrny poriadok, ani registratúrny plán.

V našom archíve sa uskutočnili 2 školenia k správe registratúry a počet osobných konzultácií, telefonických a e-mailových inštruktáží dosiahol počet 590.

Celkový rozsah prebraných archívnych dokumentov predstavuje 114,84 bm archívnych dokumentov, z toho 112,55 bm archívnych dokumentov po vyrad'ovacom konaní..

2. Evidencia archívneho dedičstva slovenskej republiky

K 31. 12. 2011 je vykazovaných 701 archívnych fondov a zbierok s rozsahom 4 624,84 bm.

Na 13 archívnych fondov o rozsahu 17,49 bm sa viaže depozitná zmluva s Provincielátom rehole Piaristov na Slovensku a Nitrianskym biskupstvom.

Zo zmluvne uložených archívnych dokumentov sa prevzali dokumenty Okresného oddelenia Štatistického úradu slovenskej republiky v Trenčíne v celkovom množstve 20,76 bm. Naďalej je u pôvodcov doposiaľ zmluvne uložených na Gymnáziu Ľudovíta Štúra Trenčín 8,6 bm a Slovenskej sporiteľni Trenčín 50 bm, teda spolu 58,6 bm archívnych dokumentov.

3. Ochrana archívnych dokumentov

V účelovej budove sa archív nachádza už od roku 1985. Na viacerých miestach oboch budov sa vytvorili od zatekajúcej dažďovej vody značné trhliny, ktorými zatekajú múry. Je potrebná výmena okien, ktorých netesnosť zapríčiňuje obrovské straty tepla a počas veľkých dažďov pod parapetmi preteká do budovy dažďová voda.

Už niekoľko rokov sa požaduje rekonštrukcia vykurovacej sústavy. V súčasnosti je v havarijnom stave 6 radiátorov. Zníženie vysokých nákladov za energie je možné dosiahnuť výlučne výmenou radiátorov a okien, no napriek prísľubom zo strany ministerstva na opravu neboli poskytnuté finančné prostriedky.

Z našej strany bola podaná námietka k návrhu územného plánu zverejneného na webových stránkach mesta Trenčín, kde na pozemkoch susediacich s našim archívom bola plánovaná výstavba obytných nízko podlažných domov. Podľa vyjadrenia Útvary hlavného architekta mesta Trenčín bola pripomienka k návrhu územného plánu akceptovaná a dotknuté parcely na dostavbu objektov sú pre potreby archívu zarezervované.

Vzhľadom na to, že vlastníkom predmetných parciel je mesto Trenčín, je v kompetencii MV SR iniciovať ďalšiu výmenu náhradného štátneho pozemku, aby sa zabezpečila možnosť ďalšej výstavby.

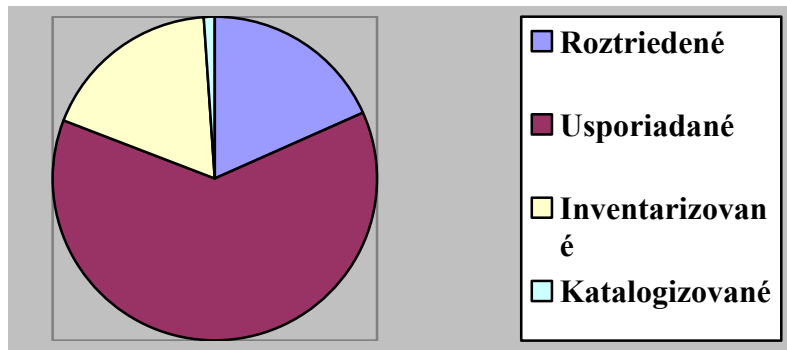
Namiesto novej budovy s výstavbou ktorej sa začalo v roku 2002, je od roku 2009 prenajaté jedno poschodie v budove susednej KARY a to do roku 2013 s možnosťou predĺženia do roku 2018. Prenajaté priestory sú skutočne iba dočasným riešením, pretože nespĺňajú podmienky pre ukladanie archívnych dokumentov (napr. teplota v zimných mesiacoch je 6 – 9 °C, vetranie a pod.). Nehovoriac o tom, že finančné prostriedky za prenájom sú pre nás nevýhodné a odčerpávajú značnú časť z nášho rozpočtu.

Celková kapacita depotov spolu s prenajatým priestorom je 6 032 bm. Voľnú kapacitu predstavuje 1 407,16 bm.

4. Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

Stav spracovania a sprístupnenia archívnych dokumentov k 31. 12. 2011

roztriedené		usporiadané		inventarizované		katalogizované		registre ako archívna pomôcka		nespracované		celkové množstvo archívnych dokumentov v bm
bm	%	bm	%	bm	%	bm	%	bm	%	bm	%	
854,2	18,46	2 878,65	62,24	842,32	18,21	45,03	0,97	0	0	4,64	0,1	4 624,84

Spracovanie a sprístupnenie archívnych dokumentov vo vykazovanom roku

roztriedené		usporiadané		inventarizované	katalogizované	registre ako archívna pomôcka	reinventarizované	Celkom	
bm	ks	bm	ks	bm	bm	bm	bm	bm	ks
12,25	339	147,77	1	20,23	0,75	0	4,64	181	340

V uplynulom roku sme prevzali po vyraďovacom konaní 112,55 bm dokumentov. Z toho len roztriedené boli 4 bm odboru výstavby Okresného národného výboru v Trenčíne. Ostatné prírastky boli aj usporiadané. Prírastkov prevzatých akvizičnou činnosťou a inak bolo roztriedených 0,75 bm a 339 ks.

Z fondov u nás uložených bolo roztriedených 7,50 bm archívnych dokumentov odboru priemyslu Okresného národného výboru v Trenčíne. Vnútorne vyraďovanie a inventarizácia bude prevedená v nasledujúcom roku.

Okrem plánovaných úloh bolo znovu roztriedených až 21,26 bm dokumentov fondu Magistrát mesta Trenčín z rokov 1552 – 1920. Išlo o zväčša o účtovné písomnosti, ktoré neboli správne zatriedené.

Usporiadalo sa 1,49 bm a 1 jednotlivina prírastkov prevzatých akvizičnou činnosťou a inak a tiež sme usporiadali prírastky po vyraďovacom konaní v množstve 107,8 bm dokumentov.

Okrem naplánovaných 6,9 bm dokumentov Magistrátu mesta Trenčín z rokov 1599–1846 bolo usporiadaných do skupín aj 4,58 bm daňových kníh z rokov (1715)1716–1848/9.

Ďalej bolo usporiadaných vrátane vnútorného vyraďovania 27,12 bm materiálu odboru dopravy Okresného národného výboru v Trenčíne, z toho 21,50 bm balíkov a 5,62 bm materiálu uloženého v archívnych škatuliach. Úbytok po vyraďovacom konaní predstavoval 2,50 bm, avšak po zakrabicovaní je celkové množstvo dokumentov 27 bm. Z toho dôvodu je skutočný úbytok len 0,12 bm.

Spracovanie odboru miestneho hospodárstva vykazujeme ako nesplnenú úlohu vzhľadom na nárast agendy v predarchívnej starostlivosti.

Zinventarizovali sa prevzaté matriky a skupina súdnych a iných písomností Magistrátu mesta z rokov 1663 – 1846, spolu 1,35 bm.

Vypracovala sa ďalšia časť čistopisu čiastkového inventára odboru výstavby Okresného národného výboru v Trenčíne z rokov 1964 – 1965. Zinventarizovalo sa takto ďalších 78 archívnych škatúl spisov, čo predstavuje 9,75 bm materiálu veľmi často využívaného a predkladaného stránkam.

Neplánovanou úlohou je inventarizácia odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva Okresného národného výboru v Trenčíne z rokov 1951 – 1966. Spracovalo sa 9,13 bm archívnych dokumentov tohto odboru.

Pokračuje sa v katalogizácii administratívnych spisov Magistrátu mesta Trenčín z roku 1886, bolo spracovaných 0,75 bm, čo predstavuje 515 katalogizačných záznamov.

Vykonala sa revízia štyroch obvodných úradov miestnych národných výborov - v Sedličnej, v Svätom Kríži nad Váhom, v Svinnej a v Podolí a vyhotovili sa ich čistopisy. Neplánovanou úlohou bola revízia fondu Štátny stavebný úrad v Trenčíne z rokov 1945 – 1949 (1952).

Celkovo sa pracovalo na vyššie uvedených štyroch združených inventároch obvodných úradov miestnych národných výborov a inventári Školského inšpektorátu v Trenčíne, ktorý nebol dokončený z dôvodu nástupu na materskú dovolenku. Z celkového množstva 4 bm bolo zinventarizovaných 2,63 bm. Ďalej sa pokračuje vo vypracovaní čiastkového inventára odboru výstavby Okresného národného výboru v Trenčíne.

Ako neplánovaná úloha bol vypracovaný inventár Štátneho stavebného úradu v Trenčíne a čiastkový inventár Okresného národného výboru v Trenčíne, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

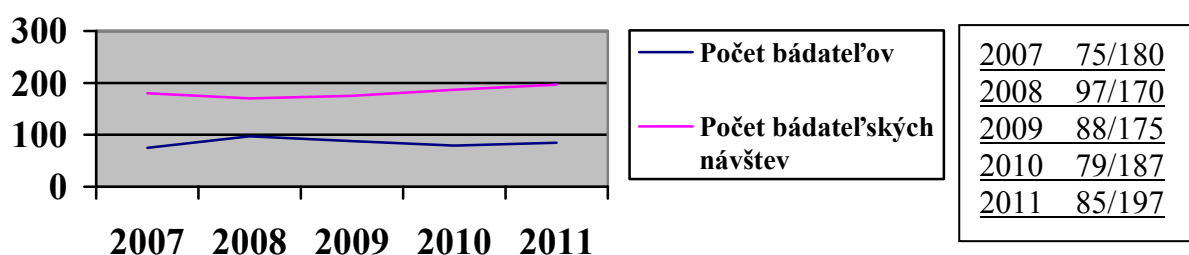
V aplikáciách Bach – Inventáre sa takto zaevidovalo 723 záznamov.

Čistopisy zatiaľ neboli zaslané na posúdenie na odbor archívov MV SR.

5. Prístup k archívnym dokumentom

Prístup k archívnym dokumentom štúdiom na základe bádateľského listu

Počty bádateľov a bádateľských návštev za ostatných 5 rokov

V roku 2011 navštívilo archív za účelom štúdia archívnych dokumentov celkom 85 bádateľov, ktorí uskutočnili 197 bádateľských návštev, čo je o 8 % viac bádateľov než v roku 2010. Zo zahraničia prejavilo záujem o štúdium 6 bádateľov.

Podľa tematického členenia historického štúdia bolo najviac záujemcov o štúdium genealógie, dejín rodov a osobností (90 bádateľských návštev), bádanie regionálnych dejín (40 bádateľských návštev).

Za účelom štúdia navštívilo archív 34 študentov. 63 bádateľských návštev uskutočnili súkromní vedeckí bádatelia a vedeckí bádatelia pracujúci pre Slovenskú akadémiu vied a iné vedecké a vzdelávacie inštitúcie, ďalej Krajský pamiatkový úrad v Trenčíne a Historický

odbor Matice Slovenskej. Bolo predložených 474 kusov archívnych dokumentov uložených v 416 – tich škatuliach.

Vo svojich prácach využili najviac štúdiom dokumentov Okresných úradov v Trenčíne a v Novom Meste nad Váhom, notárskych úradov, Magistrátu mesta Trenčín, ďalej mapy, plány, kroniky a matriky.

V rámci štúdia regionálnych dejín a za účelom vydania monografií boli predložené dokumenty k dejinám Trenčína, Podolia, Dobrej a obce Rozvadze, k výstave pri príležitosti 1. výročia písomnej zmienky Očkova.

Študenti univerzít študovali dokumenty k diplomovým, bakalárskym a doktorandským prácam, napríklad dejiny školstva, komunálnu politiku v medzivojnovom období, kultúrne pamiatky Trenčína, šľachta mesta v 15. – 18. stor., Židia v Trenčíne, politický a spoločenský vývoj v Trenčíne 1939 – 1945, ale aj politické procesy v regióne po roku 1948, či život v socializme.

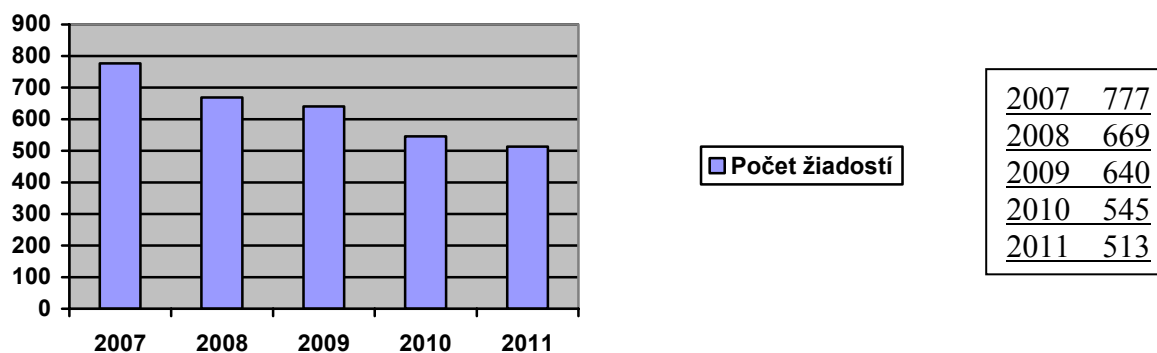
Dvaja bádatelia prispeli k obohateniu cirkevných dejín štúdiom pôsobenia rehole piaristov v Trenčíne a a tiež rehole redemptoristov.

V rámci genealógie a štúdia osobností prejavili bádatelia záujem o napr. o rodiny Tehlár, Forgáč, Motešický, Zamaróczy, Košťál, Stiglic a genealógie vlastných rodín.

Za vyhotovenie 536 ks xerokópií zaplatili bádatelia 123,63 €, za nahliadnutie do matrik v kolkoch 21 €, fotografovanie dokumentov 66,35 €.

Prístup k archívny dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie na základe písomnej žiadosti

Počty bádateľov a bádateľských návštev za ostatných 5 rokov

Za účelom vyhľadania a predloženia archívneho dokumentu navštívilo archív 564 osôb, čo je o 7 % menej než v roku 2010.

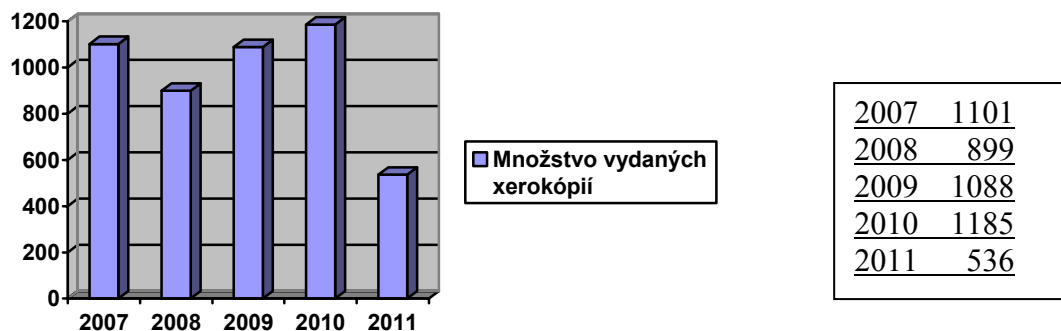
Zaregistrovali sme 513 písomných žiadostí o prístup k archívny dokumentom, z toho 8 zahraničných, čo je o 6 % menej než v roku 2010. Tri žiadosti boli odstúpené. Okrem písomných podaní prišlo aj 60 e-mailových, z toho 56 tuzemských a 4 zahraničné, ktoré boli tiež vybavené. Ani jedna žiadosť neprešla na vybavenie do nasledujúceho roka.

Formou vydaných výpisov, odpisov potvrdení a kópií sme vybavili 485 podaní. Zahraničné žiadosti boli vybavené s negatívnym výsledkom.

Z vyhľadaných archívnych dokumentov sme vydali 433 kusov overených xerokópií za úhradu v hotovosti, 49 ks xerokópií za správny poplatok a 3 potvrdenia, ktoré sme podľa zákona o správnych poplatkoch spoplatnili kolkovými známami v celkovej hodnote 180 €, v hotovosti 88,27 €.

Väčšina žiadostí sa týkala zisťovania neznámych vlastníkov z listov vlastníctva zverejnených na internete, ktoré sa preverujú na podnet ROEPU (Registra obnovy evidencie pozemkov). Títo žiadatelia sú oslobodení od správnych poplatkov, následkom čoho je pokles výšky poplatkov.

Súhrnne vybrané poplatky činia 429,25 €.

6. Príručná odborná knižnica

K 31. decembru 2011 vykazujeme za knižnicu 14 227 zväzkov kníh. Z toho dôvodu, že na nákup nových publikácií sme nemali k dispozícii žiadne finančné prostriedky, zaevidovali sme ako prírastok len 89 zväzkov, ktoré sme získali darom.

Na nákup časopisov, zborníkov a zbierok zákonov sme z rozpočtu použili 566,74 €. Z toho na zbierky zákonov sumu 368,36 €.

V softvérovej aplikácii KNIŽNICA bolo zaregistrovaných 557 zväzkov, klasicky 89 zväzkov. Vo výpožičnej agende bolo predložených 170 zväzkov publikácií k prezenčnému štúdiu bádateľom.

7. Výskumná , publikačná, kultúrno – osvetová činnosť

Individuálna výskumná činnosť bola zameraná na sakrálne pamiatky v Trenčíne. Podieľali sme sa aj na publikačnej činnosti – konkrétne na príprave 3. dielu monografie Trenčína článkom Trenčiansky mestský špitál od najstarších čias a spoluautorstvom kolektívne pripravovanej monografie Kubrice, so zameraním na staršie dejiny.

Do časopisu Pamiatky a múzeá bola zadaná tlač článku Pamiatky mariánskej kongregácie v Trenčíne.

Boli organizované prednášky s ukážkami archívnych dokumentov pre ohlásené exkurzie žiakov.

Tiež sme spolupracovali na výstave k výročiu 1. písomnej zmienky o Očkove, ktorá sa uskutočnila v mesiaci august a s Krúžkom historikov pri Slovenskej akadémii vied v Trenčíne na výstave Club activity 2011.

8. Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce

V roku 2011 sme zaevidovali 878 podaní, z nich 513 (59 %) tvoria žiadosti o prístup k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie. Pri porovnaní s administratívnou agendou roku 2010 (821 podaní), zisťujeme nárast o 57 podaní, čo je o 7 % viac.

Pretrvávajúca kritická situácia nám nedovolila zúčastniť sa na vzdelávacích aktivitách. Tiež v hospodárskej oblasti sa nám nepodarilo zabezpečiť kancelárske prostriedky, ani ochranné pracovné prostriedky (naposledy poskytnuté v r. 2004), dokonca ani pre novonastúpenú kolegyňu.

Posledné roky nám neboli pridelené žiadne finančné prostriedky na nákup archívnych škatúl. Tiež očakávame prísun finančných prostriedkov minimálne na pokrytie havarijných situácií – výmenu poškodených radiátorov a okien.

9. Správa informačných technológií

Spolupráca s Obvodným úradom v Trenčíne v oblasti informatiky je naďalej neuspokojivá.

Očakávame, že salepší aj naša vybavenosť informačnou technológiou.

Napriek personálnym zmenám a dočasne neobsadenému miestu boli odborné práce s malými odchýlkami uskutočnené podľa plánu práce. Prístup k archívnym dokumentom bol tiež bezproblémový.

Najväčším problémom nášho archívu je pozastavená výstavba ďalšieho depozitu a problémy spôsobené nedostatkom finančných prostriedkov.

Mgr. Janka Štefaničáková
riaditeľka